

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 11 maja 2016 r.

BKO-II.0842.7.3.2016.AS
(BKO-II.0842.6.6.2015.AS)

Pan
Stanisław Kubel
Starosta Ostrołęcki
Plac Generała Józefa Bema 5
07-410 Ostrołęka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z § 7 Umowy nr 5/2014 zawartej w dniu 21 listopada 2014 r. pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Powiatem Ostrołęckim (zwanej dalej: Umową), w dniach od 21 do 25 września 2015 roku została przeprowadzona kontrola weryfikacji prawidłowości wykorzystania środków budżetowych przez jednostki samorządu terytorialnego realizujące Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014 (dalej zwanym Programem).

Zgodnie z powołaną wyżej Umową kwota dotacji przyznanej Powiatowi Ostrołęckiemu na realizację zadań określonych w Programie wyniosła 122.210,00 zł, natomiast Powiat zobowiązał się do przekazania na ww. zadania środków własnych w wysokości 151.281,94 zł. Termin realizacji zadania publicznego został określony, zgodnie z § 2 ust. 1 umowy, od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku.

Kontrola została przeprowadzona przez Annę Skorupską, głównego specjalistę w Biurze Kontroli MPiPS, na podstawie upoważnienia nr BKO-IV.0160.290.2015 wydanego w dniu 16 września 2014 r. przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w siedzibie jednostki bezpośrednio wykonującej zadanie publiczne, tj. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, ul. 11-go Listopada 68 (zwanym dalej: PCPR w Ostrołęce). Fakt kontroli został odnotowany w Księżce kontroli PCPR w Ostrołęce pod pozycją nr 1 w 2015 roku.

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

W wyniku kontroli działalność jednostki w przedmiotowym zakresie należy ocenić pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Ocena ta uzasadniona jest następującymi ustaleniami, dokonanymi na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych, analizy zebranych dokumentów i przedstawionych wyjaśnień.

I. PCPR w Ostrołęce, zgodnie z umową oraz zasadami Programu, realizowało działania w zakresie realizacji zadania publicznego dofinansowanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w poniżej opisanym zakresie.

1. Środki pochodzące z dotacji wydatkowano w sposób zgodny z przeznaczeniem. PCPR w Ostrołęce dokonało refinansowania/dofinansowania wydatków wskazanych w Programie, związanych z utworzonymi w 2014 roku, jak również funkcjonującymi już rodzinami zastępczymi, w zakresie: szkolenia osób tworzących pieczę zastępczą, wypłacania wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przyznawania i wypłacania świadczeń i środków finansowych w związku ze sprawowaniem pieczy zastępczej, wyszczególnionych w art. 192 pkt 3, 4, 7, 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej². Przedłożona dokumentacja merytoryczna i finansowo-księgową wskazuje, iż zakres wydatków realizowanych w ramach Programu był zgodny z przeznaczeniem dotacji określonym w kosztorysie stanowiącym załącznik do Umowy. W ramach realizowanych zadań PCPR w Ostrołęce przestrzegało również przepisów powołanej wyżej ustawy.

Szkolenia zostały udokumentowane m.in. listami obecności uczestników oraz wydanymi im zaświadczeniami. Świadczenia i środki dla rodzin zastępczych przyznawane były w drodze decyzji administracyjnej, stosownie do art. 104 Kpa oraz art. 88 ust. 4 ww. ustawy. Podstawą do przyznania świadczenia był wniosek rodziny zastępczej, stosownie do art. 88 ustawy. PCPR w Ostrołęce przestrzegał również określonego w art. 54 oraz art. 62 ustawy obowiązku dotyczącego powierzenia osobom funkcji rodziny zastępczej zawodowej w drodze umowy.

2. Przestrzegano zasad Programu przy refinansowaniu 50% kosztów związanych z realizacją zadań nr 1, 2, 3. W zadaniu nr 4 PCPR w Ostrołęce przestrzegało Programu w tym zakresie w podzadaniu dotyczącym szkolenia zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Przedłożona do kontroli dokumentacja finansowo-księgową³ wskazuje na udział środków własnych na poziomie minimum 50% całkowitego kosztu ww. zadań.

Zastosowano się również do określonego w Programie warunku finansowania ze środków dotacji szkoleń dla rodzin zastępczych. Analiza dokumentacji merytorycznej i finansowo-księgowej wskazuje na dokonanie wydatków na wynagrodzenia dla szkoleń, zakup materiałów dydaktycznych dla uczestników

² tj. Dz.U.2013.135 z późn.zm – stan prawny w okresie objętym kontrolą.

³ Listy wypłat, listy płac za okres od stycznia do grudnia 2014 r., polecenia księgowania, rachunki i faktury wystawione do umów zlecenia, faktury dotyczące zakupu usług i materiałów dydaktycznych.

oraz wynajmem sali⁴. PCPR w Ostrołęce dokonało zapytania o ofertę, a następnie zleciło, w drodze zawartych umów cywilnoprawnych przeprowadzenie szkolenia dla rodzin zastępczych, dotyczącego m.in. rozwiązywania trudnych sytuacji związanych ze sprawowaniem pieczy zastępczej.

3. PCPR w Ostrołęce przestrzegało terminu realizacji zadań wskazanych w umowie zawartej z MPiPS. Wydatki dokonane w ramach Programu, udokumentowane pod względem merytorycznym i finansowo-księgowym, jak również wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania, obejmowały okres wskazany w § 2 ust. 1 umowy.
4. Klasyfikowano i księgowano wydatki poniesione w ramach Programu. Rodzaj poniesionych wydatków odpowiadał ich klasyfikacji budżetowej. Prowadzono również ewidencję księgową środków w sposób umożliwiający identyfikację dokonywanych operacji księgowych⁵.
5. PCPR w Ostrołęce udokumentowało wydatki refinansowane lub dofinansowane z dotacji, realizowane w ramach Programu. W zakresie realizowanego zadania dokonywano wydatków na podstawie dokumentów stanowiących podstawę do ich realizacji, w tym rachunków do umów cywilnoprawnych, list płac obejmujących wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, jak również decyzji i list wypłat dotyczących świadczeń i środków przyznawanych rodzinom zastępczym/rodzinnym domom dziecka, wyszczególnionych w art. 192 pkt. 3, 4, 7, 8 ustawy. Udokumentowano również płatności dokonywane przez PCPR w Ostrołęce stosownymi wyciągami bankowymi.
6. Oznaczano w sposób trwały dokumentację finansowo-księgową dotyczącą wydatków refinansowanych lub dofinansowanych z przekazanej dotacji ze wskazaniem na numer umowy, nazwę programu, klasyfikację budżetową wydatku oraz kwotę dotacji.

Powyższe działania należy ocenić pozytywnie.

II. Natomiast stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły poniżej wskazanych kwestii.

1. Niezgodnie z zasadami Programu wydatkowano środki dotacji na wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych / prowadzącego rodzinny dom dziecka, powstałych przed 2014 r., tj. w ramach zadania nr 4. Zgodnie z przedłożonymi listami płac za okres od stycznia do grudnia 2014 roku⁶, PCPR w Ostrołęce dokonywało

⁴ Rachunki Nr 1/2014 i 2/2014 z 17.12.2014 r. (każdy na kwotę 540,00 zł brutto) za prowadzenie szkolenia warsztatowego zgodnie z umową – zleceniem nr 10/2014 z dnia 15.12.2014; Faktura nr PCPR/1/12/2014 z 15.12.2014 na kwotę 3.550,00 zł tytułem usługi szkoleniowej w wymiarze łącznym 18 godzin zgodnie z umową nr 9/2014; FVAT nr FA/14/12/01015 z 10.12.2014 na kwotę 1.069,74 zł – zakup materiałów dydaktycznych; Faktura nr 134/2014 z 15.12.2014 na kwotę 1.200,00 zł – wynajem lokalu w dn. 05, 11 i 15.12.2014.

⁵ Wydruki z ewidencji księgowej zadania – analityka kont 130 i 231.

⁶ Listy płac 85204 – Lista wynagrodzeń z umów zleceń – Rodziny zastępcze nr: 1/RZ z 06.02.2014 (pozycje: 4,5,7); 2/RZ z 06.03.2014 (pozycje: 4,5,7); 4/RZ z 08.04.2014 (pozycje: 4,5,7,9); 5/RZ z 06.05.2014 (pozycje: 4,5,7); 6/RZ z 06.06.2014 (pozycje: 4,5,9); 7/RZ z 08.07.2014 (pozycje: 4,5,9); 8/RZ z 05.08.2014 (pozycje: 4 i 10); 9/RZ z 08.09.2014 (pozycje: 4 i 10); 10/RZ z 08.10.2014 (pozycje 4 i 11); 11/RZ z 07.11.2014 (pozycja 11); 12/RZ z 09.02.2014 (pozycja 11); 13/RZ z 22.12.2014 (pozycja 11).

refinansowania ze środków dotacji wynagrodzeń w jednostkowej kwocie przewyższającej dopuszczalny limit 50% z kwoty 2.000,00 zł brutto⁷. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, udział dotacji w powołanym wyżej zadaniu nie przekroczył kwoty 50% brutto w łącznej kwocie wynagrodzenia każdej rodziny. Wyjaśniono ponadto, że PCPR dokonując refundacji, nie przekroczył 50% z kwoty brutto w łącznej kwocie wynagrodzeń pomniejszonych o udział powiatów i gmin⁸.

Powyższe wyjaśnienia nie mogą jednak zostać uwzględnione, ponieważ w myśl Programu, kwota dotacji w każdym zadaniu nie mogła przekroczyć 50% każdego kosztu realizowanego zadania, a zatem dopuszczalne było refinansowanie lub dofinansowanie w tym zakresie jedynie wydatków na wynagrodzenia wynoszących nie więcej niż 1.000,00 zł miesięcznie.

2. Powiat Ostrołęcki nie dokonał w wymaganym terminie zwrotu do MPiPS kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w związku z dokonaniem rozliczeniem faktycznie poniesionych wydatków na świadczenia dla rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka. W ramach realizacji zadania 4 dotyczącego dofinansowania świadczenia, o którym mowa w art. 192 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Ostrołęce w 4 przypadkach⁹ dokonało nadpłaty świadczenia refinansowanego z dotacji, a następnie wezwało rodziny do zwrotu tej nadpłaty, nie zwróciwszy jednak w terminie wskazanym w § 9 ust. 1 umowy na rachunek MPiPS, kwoty 220,50 zł pokrytej z dotacji, wynikającej z rozliczenia wskazanych wyżej świadczeń. Kwota ta została zwrócona przez Powiat Ostrołęcki po zakończeniu czynności kontrolnych, tj. w dniu 5 października 2015 r.¹⁰ Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, rozliczenie faktycznie poniesionych wydatków przez rodziny następowało w dwóch terminach: za I półrocze do 20 lipca 2014 roku i za II półrocze - do 20 stycznia następnego roku, na podstawie przedłożonych faktur i rachunków za okres objęty decyzją. Kwestie dotyczące nadpłaty lub niedopłaty świadczenia dla rodzin regulowane były przez PCPR w Ostrołęce decyzją zmieniającą oraz poinformowaniem rodziny zastępczej o obowiązku zwrotu środków - w przypadku stwierdzenia nadpłaty przyznanego świadczenia¹¹.

Należy jednak zauważyć, że zgodnie z Programem refinansowanie i dofinansowanie świadczeń dla nowopowstałych oraz już istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej, nie mogło przekroczyć 50% każdego świadczenia wypłaconego

⁷ pkt. 5 tiret 7 Resortowego Programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014 opublikowanego na stronie internetowej www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/opieka-zastepczana-dzieckiem/konkursy/rok-2014/resortowy-program-wspierania-rozwoju-rodzinnej-pieczy-zastepczej-na-rok-2014/ [odczyt 09.03.2016].

⁸ Pismo Dyrektora PCPR w Ostrołęce z 25.09.2015 r.

⁹ Decyzje nr: PCPR.II.8163.DDPR.10.2014 z 14.02.2014, PCPR.II.8163.DDZ.9.2014 z 13.02.2014, PCPR.II.8163.DDZ.7.2014 z 10.02.2014, PCPR.II.8163.DDRDZ.5.2014 z 07.02.2014.

¹⁰ Wydruk –Przelew z rachunku Powiatu Ostrołęckiego na rachunek MPiPS tytułem: zwrot środków z dotacji Resortowy Program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014; data operacji: 05.10.2015.

¹¹ Pisma Dyrektora PCPR w Ostrołęce z 25.09.2015 r.

lub zaplanowanego na rok 2014 w budżecie powiatu¹². Zatem kwota dotacji pobrana w nadmiernej wysokości, powinna zostać zwrócona do MPiPS na etapie rozliczenia projektu przez PCPR w Ostrołęce.

Stwierdzone nieprawidłowości stanowiły naruszenie zasad Programu oraz umowy zawartej z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej.

Wobec powyższych ustaleń kontroli, w tym stwierdzonych nieprawidłowości, zalecam:

1. Korzystając z finansowego wsparcia w ramach programów resortowych MRPiPS:
 - bezwzględne przestrzeganie określonych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zasad wydatkowania środków;
 - bezwzględne przestrzeganie zapisów umowy zawartej z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w szczególności w zakresie terminów dokonania zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji na rachunek Zleceniodawcy.
2. Sporządzenie korekty sprawozdania z realizacji zadania określonego w powołanej wyżej umowie, uwzględniającej nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli, dotyczące wydatków na wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych / prowadzącego rodzinny dom dziecka, powstałych przed 2014 r oraz rozliczenia udziału dotacji w realizacji świadczeń, o których mowa w art. 192 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Korektę sprawozdania końcowego należy przekazać do Departamentu Polityki Rodzinnej oraz Biura Kontroli MRPiPS w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że decyzja o zwrocie części dotacji zostanie podjęta w odrębnym postępowaniu.

MINISTER
z up.
Teresa Tybiszewska
DYREKTOR GENERALNY

Do wiadomości:
Pani Wanda Emilia Szymańska
Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Ostrołęce
ul. 11-go Listopada 68
07-410 Ostrołęka

¹² pkt. 5 tiret 9 Resortowego Programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014 opublikowanego na stronie internetowej www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/opieka-zastepczana-dzieckiem/konkursy/rok-2014/resortowy-program-wspierania-rozwoju-rodzinnej-pieczy-zastepczej-na-rok-2014/ [odczyt 09.03.2016].